

Procedure korte Synacthentest of ACTH stimulatietest

<u>DocNr</u>	<u>Versie</u>	<u>Richtlijn - Bloedafname</u>	<u>Status</u>	<u>Gewijzigd door</u>
SOPR.4	9		Definitief	Dieter Wieleman
<u>Aangemaakt op</u>	<u>Verstuurd op</u>	<u>Geldig van</u>	<u>Geldig tot</u>	<u>Gearchiveerd</u>
13/mrt/2026	17/mrt/2026	18/mrt/2026	18/mrt/2029	

1. Onderwerp.

Deze procedure beschrijft de uitvoering door de verpleegkundigen of arts van de korte Synacthen test.

2. Verantwoordelijkheden.

De procedure mag enkel uitgevoerd worden op het dagziekenhuis door een persoon die bevoegd is voor het nemen van bloedstalen.

3. Richtlijn.

3.1 Benodigdheden.

- Afnametubes heparine (groene tube): te verkrijgen via logistieke dienst
- Bloedafnamemateriaal: verkrijgbaar via logistieke dienst
- Synacthen® (Novartis) 1 ampoule met 1 mL tetracosactidum 0,25 mg (Opgelet: niet verwarren met Synacthen depot).

Dit product is te verkrijgen bij de ziekenhuisapotheek op vertoon van een medicatievoorschrift.

- Injectiespuit van 1 mL met naald: verkrijgbaar via logistieke dienst
- Alle benodigdheden voor de bepaling van cortisol (aanwezig in het klinisch laboratorium)

3.2 Afspraak.

Indien een patiënt of een arts vraagt voor een afspraak voor een korte Synacthentest dan wordt uitdrukkelijk vermeld dat:

- de patiënt voor het volledige onderzoek minstens 1 uur in het ziekenhuis moet blijven.
- de patiënt nuchter moet blijven (minstens 8u), bij voorkeur sinds het vorige avondmaal.
- het onderzoek enkel wordt uitgevoerd op normale werkdagen.
- de aanvragende arts dient voor de patiënt een medicatievoorschrift te maken voor de ampoule (document te bezorgen aan de apotheek).
- de aanvragende arts moet er zich van vergewissen dat de patiënt geen allergie heeft voor Synacthen®.

De intramusculaire toediening van de inspuiting dient te gebeuren door een arts of een verpleegkundige.

3.3 Voorbereiding.

De patiënt dient voor de afname nuchter te zijn en mag tussen de afnamen niet eten, drinken of roken en dient in normale rust te zijn.

Er wordt aan de patiënt gevraagd tijdens deze periode de afdeling niet te verlaten, dit om te voorkomen dat de patiënt niet aanwezig zou zijn op het juiste tijdstip.

3.4. Richtlijnen

3.4.1. Richtlijnen voor de verpleegkundigen of arts bij de afname

Er wordt steeds eerst een bloedafname gedaan voor de toediening van de inspuiting.

Deze afname wordt eventueel gecombineerd met de andere aangevraagde onderzoeken. Men neemt steeds 1 tube heparine bloed voor de bepaling van cortisol bij de start van het onderzoek.

Op de tube noteert men, naast de gebruikelijke gegevens ook 'afname 0'.

Na de eerste bloedafname wordt door de verpleegkundige de inspuiting klaargemaakt. De spuit wordt klaargemaakt en de injectie wordt door de verpleegkundige INTRAMUSCULAIR toegediend volgens de werkwijze beschreven in het 'procedureboek voor verpleegtechnieken' van het ziekenhuis.

30 minuten en 60 minuten na de inspuiting wordt 1 heparine tube afgenomen en noteert men op de tube, naast de gebruikelijke gegevens ook respectievelijk 'afname 30' en 'afname 60'. De afnametijden kunnen eventueel aangepast worden op aanvraag van de voorschrijvende arts.

Vanuit Cyberlab kan de verpleegkundige 3 etiketten afdrucken om op de tubes te kleven. Wees aandachtig voor het afnametijdstip vermeld op de etiketten:

- **00:00** (nuchter, vóór de inspuiting)
- **00:30** (30 minuten na de inspuiting)
- **01:00** (60 minuten na de inspuiting)

Tijdens de procedure wordt de patiënt steeds gevolgd op abnormale klinische tekens (onpasselijkheid, braken, enz.).

Op elk van de 3 afgenomen stalen wordt een cortisolbepaling uitgevoerd.

3.4.2. Richtlijnen voor de aanvragende arts

- Onderzoek kan aangevraagd worden via Cyberlab: terug te vinden onder het tabblad "Algemeen routine" => "Bijnier" => "Synacthen - ACTH functioneel"

- Er dient een medicatievoorschrift opgemaakt te worden voor Synacthen.

- In overleg met de patiënt wordt op het dagziekenhuis een afspraak voor het onderzoek ingepland.

Gerelateerde documenten:

Workflow informatie